

Scinteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

Anul XXI, Seria II, Nr. 5123 4 PAGINI — 25 BANI Vineri 5 noiembrie 1965

Conducători de partid și de stat întâmpinați cu căldură de către locuitorii orașului Cluj
Foto: AGERPRES

VIZITA CONDUCAȚORILOR DE PARTID ȘI DE STAT ÎN REGIUNEA CLUJ

Joi 4 noiembrie, populația Clujului a făcut o căldură și entuziasm primite tovarășilor Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Paul Niculescu-Mizil, Manea Mănescu, care vor vizita timp de câteva zile această regiune. Vestea sosirii conducătorilor de partid și de stat a reunit pe arterele centrale, pe străzi, în noile cartiere, zeci de mii de cetățeni al străvechului și înmăsurat oraș de pe malurile Someșului.

În gară, împodobită sărbătorită, conducătorii de partid și de stat au fost salutați de tovarășii Maxim Berghianu, prim-secretar al Comitetului regional Cluj al P.C.R., Clement Rău, președintele Slatului Popular regional, acad. Constantin Davocviciu, membru al Consiliului de Stat, rectorul Universității „Babeș-Bolyai”, conducători ai organizațiilor locale de partid și de stat, de numeroși reprezentanți ai întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor obștești.

„Tineri și tinere, în pitoarești costume naționale din această parte a țării, au urcat înalții oaspeți bun sosii, oferindu-le tradiționala pine și sare. Marea piață a gării, în care se aflau mii de oameni flurului stegulețe tricolore și roșii, a răsunat de urale. De pretulindeni se auzeau lozinci: „Trăiască România Socialistă!”, „Trăiască Partidul Comunist Român, în frunte cu Comitetul său Central!”, „Trăiască unitatea de nezdruccinat a întregului popor în jurul partidului și guvernului!”. Oamenii muncii români, maghiari și de alte naționalități își exprimă hotărârea de a îndeplini neabătut hotărârile Congresului al IX-lea al P.C.R., politica partidului de înflorire a patriei noastre socialiste.

O dimineață însoțită aurește cupolele Clujului, noile lui ediții, întregind atmosfera deosebită a acestei zile de toamnă. Clipe emoționante, pe care Clujul nu le va uita. Literarmente tot orașul se alina pe străzi. Într-o manifestare de spontaneitate, de neastăvârșită bucurie și recunoștință față de partidul nostru, de conducerea sa. Balcoanele, ferestrele, fațadele vechilor case s-au umplut de oameni care tin să fie prezenti la acest moment. Gesturi simple, dar grăitoare. O floare, rupută de la terestră, plutește spre coloana de mașini. Mame își înalță în brațe copiii. În

haine de lucru sau în finuță de sărbătoare, cetățenii orașului, tineri și vârstnici, muncitori, elevi, gospodine, sînt părtași la aceiași bucurie obștească. O revărsare de voie bună, urale și flori marchează trecerea oaspeților dragi de-a lungul marilor artere ale orașului. Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ion Gheorghe Maurer, care se alină într-o mașină deschisă, răspund cu căldură salutarilor și ovajilor.

Scurt popas la comitetul regional de partid. Aici, primul secretar al Comitetului regional al P.C.R. Maxim Berghianu, a informat despre preocupările oamenilor muncii din această regiune, despre activitatea ce se desfășoară în industrie și agricultură pentru îndeplinirea sarcinilor planului de stat.

Realizări importante s-au obținut, de asemenea, în domeniul culturii, științei, învățămîntului de toate gradele, în ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii români, maghiari și de alte naționalități. Toate acestea sînt expresia drumului mereu ascendent pe care întregă regiune l-a cunoscut în anii puterii populare.

Primul obiectiv industrial vizitat a fost uzina „Unirea”. La intrare, pe aici, în secții, muncitorii, tehnicienii și inginerii l-au întâmpinat cu dragoste și bucurie pe oaspeți. La comitetul de partid a avut loc o convorbire de lucru, în cadrul căreia Iosif Bot, directorul uzinei, a informat pe oaspeții despre preocupările și problemele care stau în atenția acestei întreprinderi. Eforturile creatoare ale colectivului uzinei s-au concretizat într-o dezvoltare apreciabilă a producției de mașini pentru industria textilă, în asimilarea unor tipuri de utilaje tot mai perfecționate. Conducătorii de partid și de stat s-au interesat de stadiul lucrărilor de investiții pentru extinderea uzinei. Potrivit aprecierilor specialiștilor, se conturează perspectiva ca în viitorul cîincinal uzina să-și mărească producția pînă la 6.500 tone de utilaje, dintre care multe tipuri noi.

Angajamente indeplinite

• Dintre unitățile Trăstului de extracție Pitești, schela Moșoia a extras anul acesta peste plan cea mai mare cantitate de țicci. Depășind cu 1,9 la sută prevederile pe 10 luni, petroliștii din Moșoia și-au îndeplinit angajamentul anual. Acest succes se adaugă economiilor suplimentare la prețul de cost a căror valoare întrece, de asemenea, angajamentul anual.

Realizările obținute își găsesc explicația în extinderea pe scară largă a injectiei de fluide în strat, în efectuarea a numeroase tratamente cu solvenți și a altor metode care au dus la creșterea debitului sondelor.

• BACAU (de la corespondentul nostru). Executând în timpul optim cele mai multe din lucrările agricole mecanizabile, colectivele a 6 S.M.T. din regiunea Bacău și-au îndeplinit pînă la data de 3 noiembrie planul de producție pe întregul an. Mecanizatorii din aceste unități au reușit totodată să obțină importante economii la prețul de cost al fiecărui hectar de arătură normală, în fruntea situându-se la acest capitol S.M.T. Adjuț și Roman.

Peisaj cotidian de pe magistrala Nord-Sud

Succese ale laminoriștilor hunedoreni

La laminorul Bluming de la Hunedoara cel mai mare agregat de acest tip din țară s-a obținut în cursul acestui an o producție medie pe fiecare oră efectivă de lucru de trei ori mai mare decît în 1959. S-a depășit astfel cu mult indicele

de utilizare prevăzută a se realiza la sfîrșitul sesenaliului. Blumingul de la Hunedoara lucrează acum în mai puțin de 50 de zile o cantitate de metal echivalentă cu producția de oțel a țării din întreg anul 1938.

85 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI MIHAIL SADOVEANU

„Fi-vei peste multe veacuri...”

Proverbia „tăcere” sadoveniană nu e nicidecum o atitudine defensivă, de ignoranță ci, așa cum s-a spus, adîncă meditație asupra vieții, cu un cuvînt mai exact chibzuință în vederea unui răspuns înțelept. Stăpînire de sine, spiritul cumpătat sînt virtuți populare cultivate de o experiență seculară. Vorbile se constituie, odată rostite, în faptă, iar aceasta se cuvine chibzuință fără pripeală. Păstoria și plugarii sadovenieni au o muțenie care nu e sfială de cuvînt și atitudine ci preluđuul unei decizii, a unor credințe, a unor hotărîri urmate cu intranșigenta fără echivocuri. Statomnicia credinței în omenie și în spiritul dreptății o exprimă această solemnă „tăcere” a eroilor sadovenieni printre care autorul însuși are un loc proeminent. Din oră și din biografia ce-i consenmează șirul anilor ne privește un Sadoveanu asimilat prin biografie spirituală atitudinilor fundamentale ce constituie însăși ființa internă a poporului nostru.

tuat printre eroii propriei epopei naționale, Sadoveanu e, precum toți marii noștri clasici, un scriitor actual prin definiție, axiomatic. Realitățile poporului său în deceniile pe care le-a străbătut s-au constituit în permanente tematicale ale operii durată cu tenacitatea geniului. Iar atitudinea socială a scriitorului nu putea fi decit una în spiritul virtuților elogiante în operă. Un exemplu: pentru că înregistra în scrisul său spiritul de revoltă al tărănilor în preajma lui 1907, stăpînire se credea îndreptățită să-l socotească un „înșelător”. Pentru Sadoveanu răsonalele tărănești n-au constituit doar un „eveniment” social ci o chestiune de atitudine și intervenție personală, în miezul suferințelor ofensărilor vieții. Activitatea lui din acea vreme n-îl recomanda ca atare, scriitorul confruntînd istoria cu prezentul, interesîndu-se îndeaproape de starea economică a tărănimii. Dacă literatura română are o tradiție fundamentală constituită din problema fărmecăscă această exprimă nu preferențe pitorescurale ale unor scriitori ci subordonarea activă a unei literaturi la una din cele mai stringente probleme ale epocii. Ruralismul ca notă specifică e un aspect derivat din alinierea marilor scriitori la unul din aspectele dominante, tragice ale epocii lor. Maturizarea însăși a literaturii noastre este expresia unui realism în bună măsură militant, determinat de fixarea scriitorilor în focarul social al epocii. Corespunzător acestei atitudini îl vedem pe Sadoveanu străbătînd, în spirit poporanist, satele, sfînd de vorbă cu eroii propriilor scrieri, încercînd să înțeleagă lucrurile. Inspector al cercuilor culturale și al bibliotecilor populare, scriitorul anticipa condiția unui reporter pasionant, cîntreierînd satele, luînd informații diverse, comunicînd neîncetat cunoștințelor impresiile și înțelegerile sale. Așa înțelegerea scriitorului să studieze istoria poporului său, într-o strînsă corelație a trecutului cu prezentul, urmîrînd să adune toate firele care să-î sustină vasta epopee națională la care s-î angajat întregă viața.

A spune că opera sa e inspirată din frămîntările poporului e încă prea puțin: ea se confundă cu însăși viața acestuia, e una din manifestările ei principiale, cum e a lui Eminescu ori Creangă. Si-

nu numai că nu l-ar ajuta pe student, ci dimpotrivă, l-ar face să nu deosebească ceea ce este esențial de ceea ce este mai puțin important.

De aici, derivă o a doua idee pe care aș dori să o formulez și anume că: oricît de vaste ar fi cunoștințele ce se predau în cadrul unei discipline, numărul de ore de curs trebuie să fie minim. A crește în mod artificial numărul orelor de curs la o disciplină, înseamnă a preda în cadrul cursului chestiuni nesemnificative, a da detalii, tabele și chiar formule, care

(Continuare în pag. a 11-a)

(Continuare în pag. a 11-a)

Trenuri remorcate de locomotive Diesel electrice

Trenurile de marfă care circulă începînd de miercuri pe traseul Teiuș — Cluj. Orașele sînt remorcate de locomotive Diesel electrice. În acest scop, la depoul Teiuș au fost constituite hale pentru revizii curente cu platforme, poduri rulante, utilaje și dispozitive pentru verificarea și întreținerea echipamentului termic și electric al locomotivelor. S-au dat în funcțiune instalațiile de alimentare cu motorină, ulei și apă.

PRIMA RECOLTĂ

Prima livadă de meri pitici din regiunea Mures-Autonomă Maghiară, amenajată în urmă cu patru ani pe dealurile din jurul comunei Batos, în satul Reghin, a dat în această toamnă înția recoltă. În această livadă toate lucrările de întreținere se pot executa mecanizat. Producțiile obținute sînt remarcabile, culegîndu-se în medie de pe un pom 35—40 kg mere, fructele avînd o greutate de peste 200 grame fiecare. În total, livada respectivă a dat o producție de mere de calitate superioară în greutatea medie de 40.000 kg la ha. Se preconizează crearea altor asemenea livezi pe terenuri în pantă.

(Agerpres).

Sistem modern de irigații

La gospodăria agricolă de stat „30 Decembrie” din apropierea Capitalei, s-a deschis un șantier de lucrări pentru irigații pe o suprafață de 750 hectare. În prezent, aici se lucrează intens la amenajarea unui sistem de irigații modern ce va folosi apa din râul Argeș. Apa va fi adușă pe terenurile agricole prin conducte îngropate, irigația culturală făcîndu-se cu ajutorul aspersoarelor.

În cursul acestui lună vor începe de asemenea, lucrările la alte două mari sisteme de irigații. Tot după metoda conductelor îngropate, se va amenaja un sistem de irigație a peste 2.000 ha la gospodăria agricolă de stat Iliu, iar la gospodăria de stat Mihăilești vor fi irigate 750 de hectare.

DEZBATERE-ANCHETĂ

ÎNVĂȚĂMÎNT MODERN — METODICĂ MODERNĂ

1 Dezvoltarea impetuoașă a științei și tehnicii pe plan mondial face ca problema modernizării metodelor folosite de procesul de învățămînt să fie mai actuală ca oricînd. Volumul de cunoștințe pe care trebuie să și le însușească astăzi un student, în orice domeniu: fizică, chimie, matematică, biologie, tehnică etc. este incomparabil mai mare ca acela din trecut nu prea îndepărtat. Deoarece durata studiilor a rămas, practic, aceeași și nici nu poate fi vorba de o creștere a ei reiese în mod evident că singura modalitate de a-i transmite studentului volumul corespunzător de cunoștințe este aceea de a găsi noi căi, noi metode, pentru ca, în timpul prevăzut pentru pregătirea sa, studentul să poată acumula toate cunoștințele necesare specialității în care se pregătește.

Răspunzînd la această foarte utilă anchetă, organizată de ziarul „Scinteia tineretului”, sugerez doar unele idei fără a le dezvoltă prea mult, înaintea de a le expune.

2 În prezent se discută numeroase discuții, atît la noi, cît și pe plan mondial, asupra celui mai adecvat mod de rezolvare a problemei astfel încît a da un răspuns la această întrebare este cît se poate de dificil. În ce privește propriile mi opinii, în legătură cu metodele, tin să formulez următoarele idei:

Prof. univ. dr. ing. N. V. BOȚAN
Institutul politehnic din Iași

Inginerului — o pregătire de perspectivă

În primul rînd, cred că este necesar ca noi, cadrele didactice, să luptăm contra „metodei”, încă folosită de unii dintre studenți, de a se baza în însușirea cunoștințelor pe memorare. Consider că studentul, în special, în învățămîntul tehnic superior, trebuie să-și însușească principiile care stau la baza disciplinei care i se predau. El nu trebuie lăsat să memoreze formule sau scheme, pe

În vizită la Universitatea „Babeș-Bolyai”

VALERIU POP
PAUL ANGHEL
ADRIAN IONESCU
(Continuare în pag. a 11-a)

MIHAIL SADOVEANU

„Fi-vei peste multe veacuri...”

(Urmare din pag. 1)

Sensul călătoriilor sadoveniene e studiul neîncreștat al vieții populare, departe de indiferența contemplativă, un studiu întreprins cu conștiința datoriei creației adevărate de a participa la opera poporului său. Spiritul participativ caracterizează biografia morală a marelui scriitor. Imprejurările de tristă amintire ale perioadei de fascizare a țării l-au afectat profund pe Sadoveanu, ale căreia cărți au fost arse public ca expresie a inaderenței lor fundamentale la un regim anti-popular.

Năzuind prin înșeși sensurile operei sale către împlinirea dreptății pentru poporul înzestrat și harnic, căruia i-a fost un fiu devotat, slujindu-l prin scrisul său inegalabil, scriitorul măturăse într-o adevărată profesie de credință (conferința expusă la înce-

putul anului 1945), revelația marilor înfăptuiri ale clasei muncitoare, conduse de partidul ei comunist. Laolaltă cu „Păuna mică” ori, mai ales, „Mitrea Cocor” această profesie de credință în structura profund umanistă a marilor prefaceri revoluționare cărora 23 August 1944 le-a fixat începutul, capătă semnificația tulburătoare a unei angajări a scriitorului în problematica stringentă actuală a epocii. Este, din nou, atitudinea artistului față de cursul, acum pe deplin optimist, al istoriei poporului său.

De acum — spunea el la acele început de istorie — pentru brașoara noastră se deschide o eră nouă și mă bucur mai ales pentru ținerii scriitorilor care nu vor mai sfârși prin spitale (...). Noi avem rădăcini prin părinți sau bunici în pământul țării, vom pune în scris ceva din căldura soarelui care luminează pentru toți, ceva

din bunătațea gliei ce ne dăruie piinea vieții”.

Cu o tinerțe spirituală de neăgăduit, marele scriitor ia parte activă la viața socială, scrie noi lucrări inspirate din actualitatea imediată a epocii, decis „să se dăruiască fără șovăire, cu toate puierile ce i-au mai rămas, pînă la sfârșitul cel de abia, pentru cultura poporului muncitor și pentru pace” (din cuvîntul rostit la a 75-a aniversare — 1955). Marea forță a întregii sale opere se explică în primul rînd tocmai prin neîncreștata participare a scriitorului la viața poporului, prin această dăruire de sine exemplară. Este îndreptățirea supremă a elogului călănescian: „Fi-vei peste multe veacuri unul din cele mai înalte piscuri ale culturii românești, stăpîni-vei peste generații precum Cealaltul domnă Moldova”.

Acest popor a vorbit adesea patetic, așa de patetic cum nu poate vorbi decît bucuria și durerea milenară a unei rase. A vorbit prin unii reprezentanți ai lui de elită, prin păstorul care a creat Miorita, prin viteazul care a cîntat pe Toma Alibon. Acum vorbește prin d. Sadoveanu, urmașul lor.

In Dumbrava minunată a naturii și mitologia noastră, sint obiceiurile, credințele și eroismul nostru, e sentimentalitatea, e atitudinea noastră față de lucrurile noastre și limba căreia d. Sadoveanu l-a det forma cea mai frumoasă cu putință pînă astăzi.

G. IBRĂILEANU

M. Sadoveanu ne-a demonstrat realitatea fenomenului românesc. L-a urmat evolutiv cu răbdare în toate momentele afirmării sale. Opera d-sale reprezintă etapa cu cea mai înaltă formă progresivă a sufletului nostru, procesul genetic al psihicului românesc.

MIHAI RALEA

Ca și poezia lui Eminescu, proza lui Sadoveanu atinge fondul cel mai adînc al specificității noastre.

Un om prezent în toate generațiile, desigur pierdut pară într-o legendă, solemn ca o operă a naturii, din cele mai vechi timpuri pomenită, în fata căreia te oprești cu emoție.

G. CĂLINESCU

Ceea ce nu se uită la marelui nostru prozator este colindul după mesele românești chiar dacă preieștii căuștilor sale este vîntoarea. Neobșnuita sa operă este o vastă geografie literară a țării noastre.

VL. STREINU

Este drept a spune că în epoca următoare lui Eminescu și Caragiale, Mihail Sadoveanu a fost și continuă a fi cel mai mare scriitor român.

TUDOR VIANU

„În viață am două principii călăuzitoare: întâi, că trebuie să fiu om și apoi, scriitor. Cred în două poezii ale vieții: în poezia scriitorului și în poezia muncii”.

Mihail Sadoveanu

OMAGIU

Iată-l prăbușindu-și ochii pe Carpați, trăindu-și calmă Nemurire de amiază, recumpus de aștri blind, Mih de cerbi îi instelează, adunați în jurul, palma. Olt, Siret și Cris, și Mureș din privrea lui plecină. Aripile unor vulturi odihnese ale lui timple, și spinării de cal fantastice se înclăgă-n șel drept nod. Ca el veșnic să rămîna, veșnic să ni se întîmpie Cîitor tandru de izvoare, Sadoveanu Voievod. El și poartă peste frunte aură voievodă,

ADRIAN PĂUNESCU

MARC DELIA — elevă
bătie, întotdeauna, spiritul luminat, năzuințele adînc omenești, cultura sa materială și spirituală, impresionantă. Sadoveanu a scris, însușindu-și-o, istoria poporului nostru.

GHEORGHE GHEBLARU — tehnician
Există opinia că opera lui Sadoveanu nu poate fi ecranizată. Nimic mai neadevărat. Scrierile sale au un ritm interior coplesitor, un dinamism disimulat. Puterea de a însuși-o oamenilor și faptele, de a face să vorbească, să se miste în fata noastră este miraculoasă. Rîndurile sale se transformă în imagini vizuale cu dis-

M. GHEORGHE — pensionar
Profund cunoscător al creației populare, Sadoveanu a transformat-o în lîmpezimi de izvoare carpatine, în culori de codru și cer, în cele patru anotimpuri. Va trebui să găsim o altă comparație, și aceea necuprinzătoare, oricare va fi. Cealaltul îi ajunge pînă la genunchi.

Una din greșelile întrebării de examen pe care universitarii obișnuiau să le pună proaspelților absolvenți ai facultăților de umanistică era alegerea din mîltărea de cărți scrise în întreaga lume a zece cărți fundamentale. Raportată la opera lui Sadoveanu întrebarea devine la fel de grea. Orice sistem preferențial pare că înșală și o dată alese cîteva cărți acestea cheamă altele într-o succesiune continuă. Aceasta și pentru că opera lui Sadoveanu poate fi circumscrisă unor mari teme ori mari subiecte la care autorul a adăugat necontenit variante.

Caracterizant pentru opera lui Sadoveanu este un volum de început ca Oameni și locuri. Cartea este însă o pură treabă de reporter. Scriitorul călătorește în Munții Neamțului, țară a minărilor, a legendelor vechi și a codrilor, merge la Humulești lui Creangă călînd spiritul marelui său învățator, oprește la minăriti, colindă iarmaroacele, bate ihamurile minăritilor. Este o perioadă de cunoaștere și acumulari. Cîteva linii fundamentale ale operei le vom găsi aici în descrierea satelor de răzeși, în istoria țigănilor Pașcani, în legendele cu hoiți pe care le consemnează. Istoria unei pălării este cea mai dramatic reportaj al cărții. Este istoria adevărată a sărăcii, la care supune un crîmbar pe un biet țaran care a riscat să-și cumpere o palărie. Este încă una din „durerile îndușite” pe care o aduce scriitorul în fața lumii. Nota realistă este adeseori dură. Un Sadoveanu de un realism dureros, crîncen, lărd almosier de mit și fabulos vom afla în volumul Un investigator construit pe aceeași coordonată a oamenilor și locurilor. Remarcabile sînt două povestiri mai puțin prezente în atenția criticii. E vorba de Neîncredere și de 600 de lei. Sondajul sufletului țărănesc este adînc. În amîndouă povestirile tema este nelcrederea țărănească în reprezentanții statului, persoane oclioase, venite de la oraș. Mai tirziu, tema a fost explorată artistic în toate sensurile de Marin Preda. Sadoveanu prezintă nelcrederea în slujitorii asupritorilor, nelcrederea totală, istorică a omului simplu, pe care experiența l-a învățat maxima prudență în relațiile cu aceștia. Un grup de țărani string 600 de lei și-l aduc povestitorului să le scrie o jupă. Aceștia le-o scrie dar refuză banii lor, cei 600 de lei sîrîndi din ații de multe mîini, țărani își pierd încrederea în el și intră în suspiciunea lor obișnuită. Pe aceeași linie a unui realism dur, aspru (aspect sub care Sadoveanu a fost mai puțin valorificat de exegeții) este scrisă lungăa năvelă Bordeeni. Aici nu există propriu-zis un subiect, ci o lungă somolență, o hibernare teribilă a unor oameni îngropați în bordeie, supuși unor munci fără capăt, pe moșia lui comu Jorj Avrameanu. Între oamenii locurilor doar Sandu Paliboga, fostul hoț de cai în țara ungurească, și Nita Lepăduș au înțeles de viață adevărată, de dragoste ori furie. Ceilalți se învîrt molcom pe lângă lucruri și locuri. Superfîn leștea atîră din timpul social și din determinări geografice, întrebîndu-nușele unei singure culori, a cenușului, și credînd oameni stînși și potolii, în conformitate cu mediul, Sadoveanu a făcut tabloul unei sălbătici grozave din o capodoperă.

Viața țărașoarelor de provincie, cu dramele și lăzurile lor, începe ori sîngurătate, e una din preocupările de seamă ale creației sadoveniene. Cea mai reprezentativă carte este, în acest sens, Locul unde nu s-a întîmplat nimic al cărui titlu spune conchiziv totul despre țigul unde Daria Maza crede că începe a avea dreptul să aspire la o ferice și el pe care încă n-o avusese. În viaținea sadoveniăna țigul moldovenesc de la 1890 rămîne un țig al dezamăgitorilor și al acțiunilor lărd sens.

Cu atmosfera stranie, ireală aproape a țigurilor moldovenesti în care gesturile par a fi luate din filmele rulate cu încetinitorul, pămîntul o altă zonă a operei sadoveniene unde granițele dintre real și fantastic se pierd. Pretextul pentru acest fel de subiecte se află în vîrstă copilăriei. Cele mai vechi amintiri, culegere de amintiri ale băiețelului sadoveniăna au călătoria de a transmite optica copilăriei cu toate supradimensiunile a-

celtei viziuni, cu lumea de basm pe care o evocă. Genul e reprezentat magistral în Dumbrava minunată, povestirea ce sîrîmbe, pe bună dreptate, entuziasmul lui G. Ibrăileanu. Sadoveanu are tactul artistic de a substitui opticii adultului optica miică a țetel, ce s-a dus în lume să-și caute bunicii. Rezultatele se cunosc: Dumbrava minunată este o împletire de real și fantastic rar ajunsă chiar de scriitor. Ieșirea în natură a Lizuici și un prietel pentru a cunoaște natura așa cum o vede și o descrie Sadoveanu. Încă de la începuturile scrișului său s-a observat că natura nu este o simplă recuzită a naratorului, ci un personaj la fel de viu ca celelalte. În creația sadoveniăna natura trăiește cu tot alita putere ca și oamenii. S-ar putea spune că Sadoveanu vede natura antropomorf. El a descris cîmpul și băla, pădurea și ostroavele, viermiina de viețaji a codrului și

ÎN ÎMPĂRĂȚIA OPEREI

a apei. În Uver, băla are o toială fantastică a viețajiilor, în Raiul codru este un paradis al faunei și florei. Cartea care dă în cea mai mare parte senzația sadoveniăna a naturii este Țara de dincolo de neguri. Natura e aici un univers întreg și independent, cu legile și virtuțile ei. Subtitlul cărții este „Povestiri de vîntoare”, dar vîntoarea e doar un pretext. Așa cum spunea G. Călinescu, „am înțeles că M. Sadoveanu nu vîntoară și nu pescuiește, el numai plîndește pădurele și apele”. Țara de dincolo de neguri este o incursiune în tot ceea ce natura are mai grandios. Hanul Anucei schimbă perspectiva și ritmul e al baladelor. Un han atemporal și aspatial, adună oameni din locuri și timpuri diferite care spun istorii crunte despre dragoste, moarte și sabia dreptății. Hanul Anucei e și un loc de petrecere: e simbolul voiniciei care știe să-și trăiască viața. S-a popularizat de aici mai ales Județ al sărmanilor, proclint-duse, asupra unei bune părți a operei sadoveniene, sensurile acestei judecări drept pe care o face Vasile cel Mare țăranelui umilit în bădă. La fel de reprezentativă este și povestirea Cealaltă Anucei. Todirăa Gatand, răzeșul „nebu” care a lăcut oastea prin țări străine și nu pregetă a țara țara boierului și a administra o lecție severă următorilor și ajutorul celelalte Anucei, este tratat bun cu Tudor Sotmaru. „Neubunia” răzeșului e o stare de spirit pe care autorul o elogiază. E voința de a trăi plenar și fără restricții, învingînd rezistențele, e un vis trăit al dreptății. E un ideal de eroism: „eu pot pieri dar de temul nu mă tem”. Aici e prototipul multor din eroii de acum înainte ai povestirilor și romanelor istorice sadoveniene. Un preluat al Baltașului II atîm tot în Hanul Anucei. Otr străc e un studiu pentru viitorul roman. La locul de la han vine un cerșetor orb (la o relație cu vechii rapsozi greci) care e isdat cu blestem de niște ciobani ca oriunde o cîntă să sîcă mai întîi „cîntecul mioarei”. Tema folclorică își află corurile cele mai ample în Baltaș. Această povestire, scrisă în doar 17 zile, e una din operele capitale ale scriitorului. Ea a cunoscut un succes rapid fiind tradusă în foarte

multe limbi străine. Romanul e considerat cu îndreptățire o prelungire a baladei Miorita unde doi ciobani ucid pe un al treilea. Vitoria Lipan, acest Hamlet lemnin cum a denumit-o G. Călinescu, sintetizează marile virtuți etice ale poporului român.

Alături de sursa folclorică cea istorică a fost un alt fir roșu al operei sadoveniene. Între lungile naratiuni istorice Neannul Sotmăreștilor e prima care caută în istorie și altceva decît eroismul războiului sau aventurii, e cartea luiptelor țăranelor răzeși împotriva înclădirilor boieresti. Cartea profilează de toate călățiile scriitoricești dobindite de prozator avînd pe alocuri turura romanului de aventuri. Un roman de aventuri în toată puterea cuvîntului, replică autotitlul la modele străine, este Fratii Jderi. Acum atenția lui Sadoveanu este îndreptată spre epoca lui Ștefan cel Mare, epoca a ideală a istoriei Moldovei (în concepția scriitorului) tocmai prin întemeierea independentei țării pe țara și libertatea neamului răzătoșii. Fratii Jderi sînt dintre aceștia și spirînd fiecare cu puterile sale domnia Moldovei. Romanul are toate meandrelle cărților de aventuri, deslășurate de data aceasta într-un decor moldav, în păduri vechi, la drumul mare, ori la lanuri de popas. O atmosferă de basm plutește peste întîmplări și istoria capdă prin scrisul lui Sadoveanu o aureolează unică. Cele trei volume ce au ca erou pe Ionuț Pâr negru, sînt o lungă baladă erocă inspirată din istoria Moldovei. Broșorul, administrarea exemplară a crotopitorului, rezistența omului din popor în fața greutăților avea — lînd seama de perioada în care apăreau volumele — și semnificația unui avertisment grav către crotopitorii țacoșii. Călățiile acestui roman le regăsim și în Nicoraș Potcoavă, scriere ce reia Sotmii dintr-o altă perspectivă. Aici realismul istoric se împletește cu aventura, cu bălăda. Povestirea despre Nicoraș — care devine damnă ajutor de toată sularia Moldovei dar părăsește roman, conștient că nu poate rezista împotrivitorilor, e unul din succesele realismului socialist.

O solidă concepție asupra istoriei prezidează aceste romane. Sadoveanu a citit cronici și zapise vechi, hrisoave răzătoșii și cărți domnești, a căutat în istorii și dicționare, în atlase etnografice și mai ales a străbătut țara în lung și lat cunoscînd în ochiurile de mînie stări de lucruri de pe vremea lui Dromicetele. Expresia cea mai deplină a credințelor sale asupra poporului român și a istoriei acestuia este Nopile de Sînzene, carte care din acest punct de vedere, este un roman conștient. Acesta nu e decît o ilustrare a cunoștelor versuri eminesciene: „Și de aceea tot ce mîscă în țara asta ritul, ramul, / Mi-e prieten numai mie lar ție dusman ti-este”. Fabulația e simplă: un boier sărăciț vrea să vîndă codrul Borzei, codru secuzat de care sînt foarte legați băștinășii și îl conștientă unul industriaș străin. O conștiință tacită se ridică împotriva străinului. Un Nicolae Peceaneacă, un fel de domn al pădurii, îl urmărește de aproape. I se împotrivesc obiceiurile, viețajiile, țărard bărdcele, nenorocirile se în lanț. Codrul Borzei, simbol al unei milenare rezistențe populare, nu se dă bătut. Un sobor de viețaji păduricești stabilesc îndepărtarea intrusului: serpi, vulturi, iepuri, lupi, vulpie, urși, căprioarele, se întlînesc în noaptea de Sînzene, cînd au după credința folclorică darul vorbirii, și hotărîsc acțiunea. Toată arta scriitorului este îndreptată spre sugerarea acestei negre, tăcute, misterioase rezistențe a oamenilor și locurilor și cartea, lărd a fi o capodoperă, e memorabilă și reprezentativă.

În anii noștri, Sadoveanu părăsă țara și românia a scris istoria trezilor țărănilor românești la o altă viață. Mitrea Cocor e un roman a cărui circulație pe diferite meridiane o rivalizează pe o Baltașului. Prin el scriitorul dă un răspuns îndăbiștelor dureri din trecut.

Operă de o amploare unică, creația lui Sadoveanu este o epopee a poporului român în care acesta își regăsește istoria, spațiul geografic în care trăiește și sufletul generos și demn care le prezidează.

M. UNGHEANU

Cîntec neostenit de timp

O, de cîte ori n-am fost la Hanu-Anucei!... Toamna, cînd plopii sînt făclii galbene înșirate sub largi asfințituri, drumurile țării, ca dire de fum învalute în mirsoșul ferburilor pierite, fug, legănuindu-se prin cețuri albastre și din matca lor suie, desfrunzit, cîntecul căruțelor înaintînd spre un loc de popas unde așteaptă o femeie cu ochi vineți. Opreți-vă și ascultați. S-aude prin inserare foșnetul unui izvor alb. Jderul cel mititel își adapă calul. Bat în țara de sus clopoțele Dragomirnei, țara la Neamț plîcure de călărești, sulți din umbră și din adîncuri, îl primesc pe slăvitul Vodă-

Ștefan, stăpîn peste pămîntul strămoșesc și peste gîndurile noastre. Nopți înalte și binecuvîntate de liniște. Străbate între frunțile neamului românesc ca o vijelie din dedesupturi glasul Domnitorului de la Putna și la trecerea lui ne înflorăm și ascultăm ameliții. Apoi, cînd luna deschide ochii ei de pasăre de argint, deslășim pe Siretul ca o creangă dulce aplecată din trunchiul Moldovei către Dunărea largă, o moară care curge, amestecată cu umbre tainice, spre o viltoare care va fi a patimilor sau a prăbușirii. Și fata ce sta tăcută alături de o bătrînă fumînd tutun destrămat subțire, smulșă de ape dintr-un

loc pe care nu-l va mai vedea, trăiește presentimentul unor mari drame și este totodată încântată de nemal-pomenita călătorie. În jur, spre depărtări afunde, dorm, sau par numai așteptate, fluvii negre ale pădurilor în care plîpșile focuri scâzute, ca în nopțile stînzienelor și priveghează lîngă turmele lor bacii cu viers mîngietor. Lume de vază, învîlmășită în dureri și bucurii aspre — lărd ce cuprinde proza lui Mihail Sadoveanu, spre care tinărul cititor dintotdeauna se va îndrepta ca spre un izvor pururi întîlnitor și tulburător: ea cu sentimentul tulburător că străbătuți veacuri de luptă, că străbătuți istoria zbuclumată a unui popor. E un cîntec o-

clitor, despre care nu mai știu unde începe și nici dacă sfîrșește, ferbur înalte și răcoroase își sting genunchii fierbinți, încordîndu-l, cerbi din polene în care se scutură, ca zgîlțit cu mîna, luna, își cheamă inima, dropiile stebel dobrogene risipită în nălcuiri, dropii înfășurate în neguri șterg zarea depărtării cu aripa și își-o luminează, și, în urma lor, un vînt al suferințelor, iscat la fereastră cîrpită cu mică a unei case din munte, prinde rădăcini în tine și se svlrecoleşte amar și pleci cu Vitoria Lipan pe drumul spre Dorna, refăcînd, într-un alt timp, de-a pururi trecut, și într-o alunecare de abis, povestea ciobanului pe care-l plîng mioarele... Și cînd vine vremea să apună plopii și să intre, cenușii, în iarnă și în vițore, te întorci într-o toamnă care nu va osteli niciodată, la hanul cu vatră odihnitoare și pereti înălțați din povești rostite de un călăreț și de niște soți de petrecere, bei vin deslăsat de ochi frumoși de muțere, rîzi și te dăruil visării și o flacără albă îți aprinde sufletul: a bucuriei înalte, a pămîntului albit de oasele alor țai, a vieții.

FĂNUȘ NEAGU

DIN VIAȚA TINERETULUI LUMII

Tinerii americani și războiul din Vietnam

Valul împotrivrării

De la născut încă fierbinti ale plajelor californiene și până în tinuturile înghețate ale Alaskăi, și de acolo în New York înecat în ceața toamnei, Statele Unite cunosc mari diferențe de obiceiuri, de climă sau de ocupații. Există, însă, în această săptămână un factor comun pentru toate aceste tinuturi și anume numeroasele, mille, zecile de mii de ordine de încorporare trimise tinerilor americani. În aceste zile mulți tineri își părăsesc căminele pînă și marea întrebare: „Voi fi sau nu trimis să lupt în Vietnamul de sud?”. De la această întrebare practică, s-a născut o mișcare în rândurile tineretului american, mișcare de împotrivrării, sau cel puțin de blamare, a intervenției Statelor Unite în Vietnamul de sud. Amplora ea poate fi apreciată chiar și numai prin faptul că „i-a infuriat pe președintele Johnson”, după cum scrie Louis Foy, corespondentul din New York al cotidianului parizian „PARIS-PRESSE L'INTRANSIGÉANT” — FRANCE SOIR.

60 de orase ale Statelor Unite au cunoscut demonstrațiile tineretului. Desfășurările manifestărilor sînt cunoscute din relațiile zilnice ale presei. Ele au însă semnificații care depășesc cotidianul strict.

Tone și tone de hîrte, milioane de metri de peliculă au încercat să prezinte un tineret american lipsit de preocupări, pendulînd între baze-ball, aventuri amoroase și goană după dolari. În special, școlile și universitățile americane erau prezentate ca adevărate citadelle de indiferență și în anumite cazuri, sancționate de îndepărtarea a tinerilor de la marile probleme ale contemporaneității este subliniat în PARIS-PRESSE: „Universitățile din Statele Unite apăsău pînă acum ca școli conformiste unde puteai să faci studii serioase într-un domeniu specializat dar unde ideile politice erau prost văzute, dacă nu chiar ignorate, cînd ele nu erau conforme cu ideile oficiale. Între fotbal și fete nu este deloc spațiu pentru discuții și opiniile de stînga, în afara celorva universităților din mari orase considerate ca subversive, sînt în general locuri de indiferență și în anumite cazuri, sancționate”. Și față de acest zid al conformismului a început să fie dărîmat. „S-a pus în mișcare ceva ce nu a existat pînă acum într-o asemenea proporție: un interes arător pentru politica țării și un sentiment de datorie”, scrie Heinz Pol în „FRANKFURTER RUND-SCHAU” sub titlul: „Tineretul Americii se răzvrătește împotriva războiului din Vietnam”.

Aceste manifestări ale tineretului au atras atenția dat fiind nu numai amploarea lor, ci și faptul că ating o problemă acută a vieții publice americane. Aceasta face ca mișcarea să se bucure, în multe cazuri, de simpatie și sprijin în rândurile restului populației. Este tocmai ceea ce subliniază François Dupuis în revista „L'EXPRESSION”. Pornind de la această constatare s-a tras concluzia că „dacă pentru fiecare manifestant care are curajul să se expună fotografic, politic, represaliilor și poate chiar urmăriilor, după cum scrie Louis Foy — sînt trei sau patru care sînt sufletești alături de el dar care nu îndrăznesc să coboare în stradă, se ajunge la o masă de aproximativ 500 de mii de americani și americane, dintre care o mare majoritate tineri”. Și pentru a da o idee încă un idol al unei anumite concepții despre viață, propagată în Statele Unite, și anume dolarul, este interesant de arătat că demonstrațiile tinerilor americani „au la bază principii morale și etice și nu interese materiale sau avantaje proprii” („FRANKFURTER RUND-SCHAU”). Acești ziar continuă arătînd: „S-ar putea, poate, obiecta că tinerii manifestă un considerabil interes personal pentru protestul împotriva războiului din Vietnam, deoarece îl nu ar dori să devină soldați. Este însă cert că starea de spirit a tineretului studios s-a făcut simțită cu multe luni înainte ca Pentagonul să hotărîască mărimea numărului de recruți și chemarea tinerilor sub armă”. Acest punct de vedere este împărtășit și de alți observatori ai vieții publice americane.

Protestul față de poziția Statelor Unite în Vietnamul de sud nu este însă o acțiune singulară, răsărită din nimic. Există precedente în alte acțiuni ale tinerilor. „Fermentul politic a început să se manifeste prin mișcarea pentru interzicerea experiențelor nucleare, s-a accelerat cu manifestațiile în favoarea egalității rasiale și față de acum izbucnește în acțiunile de protest față de războiul din Vietnam. Este o veritabilă apariție a conștiinței politice a tineretului american la care asistăm în prezent”, scrie corespondentul new-yorkez al lui „PARIS-PRESSE”. În articolul articolului din „L'EXPRESSION” subliniază că studiul protestului față de războiul din Vietnam, publicat în luna aprilie în „New York Times” de 2.500 de pastori și profeți. În aceeași lună 350 de scriitori, printre care Arthur Miller și Robert Lowell semnau o declarație pe aceeași temă.

La 27 noiembrie la Washington urmează să aibă loc un mare marș pentru pace în Vietnam la care urmează să participe, printre alții, scriitorii Arthur Miller, Saul Bellow, actorii Tony Randall, Robert Rayn, profesorul Albert Sabin, creatorul vaccinului antipoliomielitic.

Tocmai acestea în condițiile în care, așa cum sublinia Walter Lippmann în „NEW YORK HERALD TRIBUNE”, în Statele Unite „dezbaterea cu răspundere asupra marilor probleme este înăbușită și descurajată”.

Săptămînile, lunile care vor veni vor permite o apreciere mai exactă a forțelor angrenate în acțiunile de protest din Statele Unite, cunoscînd factorii diverși ai acestei mișcări în dezvoltare.

ANDREI MINCU

Vizita tovarășului Gheorghe Apostol în R. P. D. Coreeană

PHENIAN 4 — Trimitis special, 1. Citește, transmite:

Joi seara, ambasadorul României la Phenian, Manole Bodnaras, a oferit o recepție cu prilejul vizitei în R.P.D. Coreeană a tovarășului Gheorghe Apostol, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România.

Au participat tovarășii Kim Ir, prim-vicepreședinte al Cabinetului de Miniștri, Kim Cean Man și Li Den Ok, vicepreședînți al Cabinetului de Miniștri, Pak Sen Cer, ministrul

afacerilor externe, Han San Du, ministrul finanțelor, ministrul, conducătorii a unor organizații obștești, șefii ai misiunilor diplomatice acreditate la Phenian, ziariști.

Au fost prezente, de asemenea, Eduard Mezinescu, adjunct al ministrului afacerilor externe al Republicii Socialiste România, membri ai ambasadei și ai Agenției economice române la Phenian.

Tovarășii Gheorghe Apostol și Kim Ir au roșit fașturi. Recepția s-a desfășurat într-o atmosferă caldă.

Cuvîntarea radio televizată a președintelui de Gaulle

Președintele Franței și-a anunțat candidatura în alegerile de la 5 decembrie

PARIS 4. — Corespondentul Agerpres, Georges Dascal, transmite:

Generalul de Gaulle a anunțat joi seara, în cadrul unui discurs radiotelevizat, că va candida în alegerile prezidențiale de la 5 decembrie. Declarînd că este gata să-și continue sarcina, „apreciînd în cunoștință de cauză ce efort va necesita această”, președintele de Gaulle a cerut alegătorilor francezi să confirme prin voturile lor actualul regim pe care l-a calificat drept stabil și eficient. El a vorbit despre situația Franței în lume, apreciînd însemnătatea momentului cînd poporul francez este chemat să-și aleagă un nou președinte. „Se află în joc — a spus de Gaulle, printre altele — situația și acțiunea Franței într-o lume deasupra căreia planază primejdii ce nu pot fi măsurate, independența recuștată fără a renega prietenile noastre, colaborarea cu popoarele din care e colonizarea noastră devine a-nacronică și adesea singeroasă, uniunea Europei occidentale pe care o dorim astfel încît ea să se organizeze în condiții echitabile și rezonabile, Franța să rămînă ea însăși în cadrul acestei uniuni și, cît mai curînd posibil, întregul nostru continent să se poartă pe deplin pe ea și să aibă în comun spre pace și progres...”. Vorbitorul a arătat că o dată cu alegerea președintelui republicii poporului francez va stabili ceea ce are o viață în Franța.

În urma anunțării candidaturii președintelui de Gaulle, în competiția electorală franceză se vor înfrîna șase candidați. Este puțin probabil ca pînă la 16 noiembrie — termen limită pentru depunerea candidaturilor — să se mai prezinte vreun alt candidat.

După părerea observatorilor politici, principalul oponent al generalului de Gaulle în alegerile de la 5 decembrie va fi François Mitterrand, candidatul forțelor de stînga. După cum se știe, în alegerile prezidențiale mai candidază Jean Lecanuet, din partea partidelor de centru, P. Marcellin, Paul Antier și Tizier Vignancourt, reprezentanți ai dreptei.

Se așteaptă ca îndată după anunțarea candidaturii lui de Gaulle, campania electorală din Franța să sporească în intensitate.

Încordare la Famagusta

NICOSIA 4 (Agerpres). — Agențiile de presă informează că în orașul Famagusta din Cipru situația continuă să rămînă încordată. După cum s-a mai anunțat, la 2 noiembrie și în noaptea de miercuri spre joi, între cipriții greci și turci a avut loc un puternic schimb de focuri care s-a soldat cu moartea unui cipriot turc și rănirea unui membru al gărzii naționale cipriote. Data fiind situația care s-a creat, la palatul prezidențial din Nicosia a avut loc o reuniune la care au luat parte președintele Ciprului, Makarios, generalul Grivas, reprezentantul personal al secretarului general al O.N.U. în insulă, Carlos Bernardes, generalul Timaya, comandantul forței O.N.U. din Cipru, precum și ministrul de interne cipriot, Georgehadjis.

După această reuniune, comandantul forței O.N.U. și ministrul de interne al Ciprului au plecat spre Famagusta pentru a studia la fața locului situația care s-a creat.

Din Ankara, corespondentul agenției France Presse relatează că președintele Consiliului de Miniștri al Turciei, Süleyman Demirel, a făcut o declarație presei în care a subliniat că situația care s-a creat la Famagusta este urmărîtă cu atenție de guvernul turc.

Vești din U. R. S. S.

Combinatul de azbest din Djetigar (Kazahstan), la care a intrat recent în producție o nouă secție, are un înalt nivel de mecanizare și de automatizare. Întregul proces tehnologic de la încălzirea minereului cu excavatorul și pînă la ambalarea automată a produsului finit în saci se face pe bandă rulantă, fără ca mina omului să se atingă de materia primă sau de produsul finit.

La Combinat a intrat, de asemenea, în funcțiune un puternic malaxor capabil să spargă bucăți de minereu cu diametri de peste 1 metru și să prelucreză timp de 24 de ore 48 de trenuri de minereu de azbest.

Prima gară din U.R.S.S., unde munca triepiegatului de mișcare a fost în întregime înlocuită de un robot este gara Leningrad-Finlandskaia, care deservește calea ferată locală. În această gară un robot „memorizează” numerele sotelor de trenuri electrice care trec zilnic la intervale scurte prin gară. Robotul „știe” exact ora sosirii și plecării acestora, ține seama cu precizie de timpul la care trenurile se încrucșează în gară, stabilește ora intrării trenurilor în depou și a ieșirii lor pe linie.

În Extremul nord sovietic se proiectează construirea de noi hidrocentrale.

Hidrocentrale care va fi construită pe râul Anguema, situat dincolo de cercul polar, se prevede să furnizeze anual cîteva milioane de kWh. Pe acest riu va fi construit un baraj lung de 70 de metri. În regiunea Riagol Kolva fi folosite ca sursă de energie electrică apele râului Kolva.

de peste hotare

R.F.G. Demonstrație de protest la Schleswig Holstein împotriva foștilor nazisți care prin activitatea lor provocatoare indignază opinia publică

Delegația militară română primită de I. B. Tito

BELGRAD — corespondentul Agerpres, N. Plopanu, transmite:

Delegația militară română, care se află în R.S.F. Iugoslavia, a fost primită joi de către Iosip Broz Tito, președintele R.S.F. Iugoslavia, comandantul suprem al Forțelor armate ale R.S.F. Iugoslavia. Au fost de față general de armată Ivan Goșniak, locțiitorul comandantului suprem al Forțelor armate, secretar de stat pentru problemele apărării naționale, general colonel Iefo Sașici, prim-adjunct al secretarului de stat pentru problemele apărării naționale.

A participat, de asemenea, Aurel Mălnășan, ambasadorul Republicii Socialiste România la Belgrad.

Întîlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

În aceeași zi, delegația militară română a avut o convorbire cu general de armată Ivan Goșniak, secretar de stat pentru problemele apărării naționale. La convorbire au participat adjunctii ai secretarului de stat pentru problemele apărării naționale.

Conferința de la Montevideo

MONTEVIDEO 4 (Agerpres). Miercuri s-a deschis la Montevideo, sub președinția ministrului de externe al Uruguayului, Luis Vidal Zaglio, conferința ministrilor de externe ai țării membre ale Asociației latino-americane de liberului schimb (A.L.A.L.C.). Deschidînd lucrările conferinței, Rodrigo Perez Serrano (Ecuador), președintele Comitetului Executiv permanent al A.L.A.L.C., și-a exprimat speranța că această organizație va putea contribui la dezvoltarea economică a continentului sud-american, fără intervenția forțelor capitaliste dezvoltate.

În cuvîntul său inaugural, președintele Consiliului de guvernămînt al Uruguayului, Washington Beltran, a arătat că „deosebirile regionale împiedică orice comparație între A.L.A.L.C. și cele două organisme de integrare economică din Europa occidentală” (Piața comună și Asociația europeană a liberului schimb).

Ministrul de externe mexican, Antonio Carrillos Flores, a arătat că viața comună latino-americană nu va fi posibilă decît în condițiile adoptării unor măsuri care să contribuie la ridicarea dezvoltării economice a tuturor popoarelor din America Latină.

Procesul de la Seul

Capitala sud-coreeană va fi martora a unui proces neobișnuit. Reclamanții sînt numeroși dar acuzații, în pofida evidentei sale vinovății, nu va ajunge în temniță. Nu va ajunge pentru că, în ziua în care are loc procesul, acuzatul nu poate deveni puscărie. Vă puteți imagina un... parlament la puscărie? Ați citit bine: un parlament. El și în banca acuzărilor, în procesul de la Seul.

Practica judiciară este săracă în împliniri de genul celor care se va consuma în Coreea de sud. Cel care au deschiș procesul par, însă, hotărîți să-și susțină cauza. Ei prelungesc Adunarea Națională sud-coreeană a ratificat în mod ilegal tratatul privind „normalizarea” raporturilor între Tokio și Seul. Acuzația se bazează pe faptul că opoziția boicotînd sesiunea parlamentară, votul a fost aprobat și aplicat doar de puțini guvernamentali. Un asemenea vot — afirmă partidele opoziționiste — nu are valoare, reprezentînd o încălcare a normelor constituționale. De aceea, opoziția sud-coreeană a chemat în fața justiției însăși parlamentul, cerînd anularea hotărîrii acestuia privind ratificarea controversatului tratat.

Procesul va avea probabil o desfășurare agitată. Împărțirii dreptății fiind, la Seul, oamenii de încredere ai lui Pak Cijan nu va fi pe placul opoziției. Dar practic, procesul va aduce în boxă nu numai un acuzat invizibil. Întreaga politică a regiunii din Coreea de sud va fi supusă unui argumentar rechizițiilor și la marea tribună al opiniei publice oficialitățile de la Seul vor suferi o aspră condamnare. Sentința aceasta este fără drept de apel.

E. O.

Pe scurt

● La Bonn s-a anunțat oficial că ministrul afacerilor externe al Germaniei federale, Gerhard Schroeder, va face la sfîrșitul săptămînii viitoare o vizită la Paris, unde se va întîlni cu ministrul afacerilor externe al Franței, Couve de Murville. În legătură cu aceasta, purtătorul de cuvînt al guvernului R.F.G., von Hase, a declarat că vizita lui Schroeder are drept scop obținerea „unei informații amănunțite”, în legătură cu tratativele purtate de Couve de Murville la Moscova.

Von Hase a anunțat, de asemenea, că cancelarul Erhard intenționează să facă o vizită la Washington pentru a duce tratative cu președintele Johnson, înaintea sesiunii Consiliului N.A.T.O., care se întrunește la Paris în cursul lunii decembrie.

„Cosmos-95”

● În Uniunea Sovietică a fost lansat satelitul artificial al Pămîntului „Cosmos-95”. La bordul satelitului este instalat aparatul științific pentru continuarea cercetărilor, în conformitate cu programul anunțat de agenția TASS la 16 martie 1962.

● Joi a început la Haga conferința ministerială a Uniunii Europene occidentale. La conferință participă miniștrii de externe sau adjunctii lor din cele șase țări membre ale Pieței comune și Andei. Participanții examinează diferite probleme internaționale de interes comun. Potrivit agenției Reuters, al cu căzut de acord să nu inițieze o discuție amplă asupra problemelor economice. Această hotărîre este cu altă mai surprinzătoare, cu cît observatorii apreciază că problemele economice, în speță criza din Piața comună și relațiile dintre cele două grupuri economice din Europa occidentală, vor domina dezbaterile.

Festival internațional „Dansul la Paris”

● Al treilea Festival Internațional „Dansul la Paris” a început miercuri seara la Teatrul Champs Elysees, în prezența a numeroase personalități din capitala Franței. Festivalul, care se desfășoară sub patronajul ministrului pentru afacerile culturale, André Malraux, a Consiliului municipal și Camerei de Comerț din Paris, va dura pînă la 12 decembrie. La festival își dau concursul ansambluri cunoscute, cum sînt Australian Ballet, Balletul Secular XX (Bruxelles), ansamblul coreografic al Teatrului de Operă și Balet Kirov din Leningrad, precum și ansamblul de balet al Teatrului de Operă și Balet din București. Acesta din urmă va prezenta spectacolele în zilele de 10, 11, 12 și 13 noiembrie.

● Din sondajele efectuate de Institutul Gallup reiese că mulți dintre cetățenii americani, care cu prilejul alegerilor prezidențiale din 1964 și-au dat voturile pentru Partidul democrat, sînt astăzi dezamăgiți. Institutul subliniază, într-o informare dată publicității, că 45 la sută din cetățenii americani au declarat în 1964 că democrații vor asigura înflorirea țării mai bine decît ar fi făcut-o republicanii. Potrivit rezultatelor ultimului sondaj efectuat recent, publicate de ziarul New York Times „ Tribune”, numai 28 la sută din cetățenii s-au pronunțat în sprijinul democraților, iar 34 la sută nu văd deosebirea între republicani și democrați. Institutul arată în continuare că aceste date demonstrează nu atât creșterea popularității republicanilor, cît scăderea popularității democraților.

● Guvernul Pakistanului a dat publicității un comunicat în care anunță că a ajuns la o înțelegere cu guvernul indian prin care se stabilește efectuarea unui schimb de prizonieri. Comunicatul precizează că guvernul Pakistanului a și început să pregătească condițiile pentru restituirile prizonierilor indieni.

Balene... pe Tamsa

● Apariția neașteptată a 20 de balene mici, care urcau pe Tamsa de la Gravesend la Tilbury a provocat miercuri după-amiază scene demne de „Moby Dick”, arătînd omenii Reata.

Mal mulți pescari amatori au încercat, la propunerile unui director de circ care le oferea cîte 100 lire pentru fiecare animal viu, să prindă cîteva balene. Totul a fost însă în zadar. De altfel politica, în virtutea unei reguli interzicîndu-se vînzarea sau capturarea oricărui animal sau păsărilor care trăiesc pe acest fluviu a interzis această vînzătoare improvizată. Balenele, a căror mărime variază între 3 și 8 metri, continuă să înoate în apa fluviului.

● Agenția TASS informează că între 29 noiembrie și 3 decembrie, Michael Stewart, ministrul de externe al Marii Britanii, va face o vizită oficială în Uniunea Sovietică, la invitația lui Andrei Gromiko, ministrul afacerilor externe al U.R.S.S.

Cu o imensă umbră de ploaie deschisă deasupra capului, Nastratin Hogea se îndrepta în direcția spre locuința unuia din sperții sus-pus. Acesta tocmai ședea în cerdac, trăgînd ciubuc și bînd cafea. Imediat ce-l văzu pe Nastratin îl făcu semn să se apropie.

— De ce te pîmbi cu umbrela asta pe o vreme așa de frumoasă?

— Pariez, elendi, că în două ceasuri vremea o să se schimbe și o să plouă cu gheață.

— Tac! bre, zise dragădul sperții, chiar pariez?

— Sînt ferm hotărît s-o fac.

— Și pe ce mă țezi?

— Pe o mie de țechini.

— Alergi, Allah să te ajute să pierzi.

— O.K.

Pe parcursul celor două ore Nastratin îi aduse la cunoștință pentru ce venise: locuitorii țării să îl implorau pe săvîșit elendi să le facă hatîrul și să înceapă lucrările de canalizare de multă vreme promise (sperții erau șefi edililor).

În timp ce vorbea, Nastratin ținea cîte-o privire spre cer, temîndu-se că nu cumva să apară vreun nor. Dar nu apăru nimic și cele două ore trecură.

— Ai pierdut, își trecă mîinile elendi.

— O mie de țechini primești, răspunde Nastratin scîndî săculețul de bani din sin și înmîindu-i-i.

Abia după această operațiune au început și în orașul lui Nastratin lucrările de canalizare.

ne au început și în orașul lui Nastratin lucrările de canalizare. Nastratin era deci mare marele în arta de a da ciubuc. Și cum ilustra înaintea lui fost întotdeauna imitații de epigoni, Hogea n-a făcut nici el excepție. Iată-l în prezent imitat de autoritățile militare britanice din așa-numita Federație a Arăbiilor de Sud.

Unii sultani și șeici din Arabia de Sud.

— La un moment dat însă a intervenit o defecțiune. Sultanii cereau tot mai mult iar suma pentru „subvenții și alocații” era limitată (cam 1.200.000 lire sterline anual). Ce era de făcut? După mai multe căutări a fost aleasă „strategia pusșilor”. Pentru „apărarea locală” sultanilor și șeicilor li se oferă, pe baza unui simplu bon, o anumită cantitate de arme și muniții, din stocurile britanice de armament învechit. Oamenii sultanilor recepționează armamentul, iar în drum spre casă „înțeleg din întîmplare” niște inși care vor nevoie de tot ce cupere armee. Tranzacția se încheie repede, armamentul se întoarce în depozit, și așa mai departe. Sultanii încep să se simtă rău de mil de lire, vînzînd la infimă preție puștile pentru „apărarea locală”, și în schimb, acordă tot sprijinul autorităților britanice pentru menținerea în viață a subrelei Federații.

Oficial, procedeu autorităților britanice se numește „tehnică convingerii” și are drept scop menținerea „idealității” sultanilor și șeicilor. În realitate însă este vorba de cea mai clasică metodă de a da ciubuc. Cu o deosebire: pe vremea lui Nastratin arta pusșilor trebuia să aibă caracterul de concurs la diferite strategeme, șeicii și sultanii sud-arabi nu se încurcău cu asemenea mămăliță. Ei au primit cu dragă inimă bani gheață, pe care autoritățile britanice li treceau în registre la rubrica „subvenții și

Nastratin Hogea la Aden

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

Sau arta de a da ciubuc

ION D. GOIA